

Antopäivä
15.10.2019

Diaarinumero
00943/18/2299

ASIA Kunnallisvalitus
Valittaja Kyösti Korppi, Juva

Päätös, johon on haettu muutosta

Juvan tekninen lautakunta 4.4.2018 § 18

Asian käsittely kunnassa

Salico Oy on kunnalle 29.6.2016 saapuneessa kirjeessään esittänyt, että kunta alentaisi/kohtuullistaisi yhtiöltä perittävän vesimaksun perus- ja käyttömaksua 20 %.

Tekninen lautakunta on 14.2.2018 (§ 7) päättänyt

1. hyväksyä Juvan kunnan ja *Salico Oy*:n välisen hinnoittelun esitetyn mukaisena,
2. että hinnoittelun kohtuullistamiseksi järjestettäviin neuvotteluihin voi hakeutua, kun vuotuinen vedenkulutus ylittää 10 % vesilaitoksen volyymin.

Päätöksen valmisteluasiasta ilmenee, että neuvottelujen tuloksena *Salico Oy*:n hinnoittelu on seuraavanlainen:

- puhdas vesi 1,36 €/m³, alennettuna 20 %:lla
- jätevesi 1,51 €/m³, alennettuna 10 %:lla.

Korppi on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että Salico Oy:lle on asetettava sama hinta kuin muillekin. Päätös on kiellettyä valtiontukea ja vastoin vesihuoltolain 18 ja 19 §:iä.

Tekninen lautakunta on valituksenalaisella päätöksellään 4.4.2018 § 18 hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Päätöstä on sen valmisteluosiossa perusteltu muun ohella seuraavasti:

Kyseessä ei ole epäsuora yritystuki, sillä päätöksen mukaisella hinnoittelulla katetaan vesilaitokselle aiheutuvat kustannukset. Salico Oy:n on katsottu täyttävän veden suurkuluttajan tunnusmerkit, minkä vuoksi siihen ei sovelleta vesihuoltolakia, ja kunnalla on ollut mahdollisuus solmia yhtiön kanssa erillinen sopimus vesi- ja jätehuoltomaksuista. Yhtiö käyttää vuosittain noin 45 000 m³ puhdasta vettä.

Yhtiö on joutunut aiempina vuosina investoimaan niin sanottuun jääpankkiin riittävän kylmän veden takaamiseksi tuotannossaan. Investointi olisi kuulunut vesilaitokselle, jolta säästy yhtiön toiminnan vuoksi pääomaa.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Teknisen lautakunnan päätös on kumottava. Hallinto-oikeuden käsittelystä aiheutuvat kulut tulee määrätä teknisen lautakunnan ja kunnanhallituksen jäsenten maksettavaksi. Lautakunnan päätöksen jälkeen Salico Oy:lle annetut alennukset tulee periä yhtiöltä takaisin.

Vaatimusten tueksi on esitetty muun ohella seuraavaa:

Salico Oy on puutarhayritys ja kunnan ylivoimaisesti suurin yksityinen työllistäjä. Kunta on tästä syystä antanut huomattavan alennuksen yhtiön vesimaksuihin. Vesi on yhtiön tuotannontekijä, joten kunta tukee yritystoimintaa, mikä on vastoin valtiontukisäännöksiä. Kunnan menettely vääristää kilpailua. Pieni yritys ei voi saada tukea, ja on siten markkinoilla huonommassa asemassa.

Salico Oy käyttää 16 % kunnan toimittamasta vedestä. Seuraavaksi suurin kuluttaja on Juvan ABC noin 4 %:n kulutuksella. Päätös on siten tehty tarkoitukseksi niin, ettei mikään muu taho voi alennusta saada. Tahoja, jonka vedenkulutus ylittäisi päätöksessä asetetun 10 %:n, ei ole olemassa.

Teknisen lautakunnan päätös rikkoo vesihuoltolain 18 ja 19 §:iä. Lain tarkoituksena on se, että hinnoittelulla katetaan kustannukset. Yrityksen, joka kuormittaa enemmän, tulisi myös maksaa enemmän. Vesilaitoksen tulos vuonna 2017 on ollut 51 000 euroa. Kunta on ilmeisesti ottanut Salico Oy:n hinnoittelussa huomioon vain vesilaitoksen toimintakatteen, eikä lainkaan investointeja. Kunta ei ole edes pyrkinyt laskemaan todellisia kustannuksia. Se, että Salico Oy on joutunut investoimaan veden kylmälaitteisiin, ei voi olla kunnan vastuulla, vaan kyse on veden jatkojalostuksesta. Salico Oy:n jätevedet kuormittavat puhdistuslaitosta muita kuluttajia enemmän. Ylipäänsä teollisuuslaitosten ja puutarhojen jätevedet aiheuttavat erityisiä käsittelyvaatimuksia, mitkä lisäävät kustannuksia.

Vesilaitoksen vuoden 2017 talousarviossa on todettu, että jätevesipuhdistamo tulee uusia. Salico Oy:n tulisi vedenkulutuksen volyyminsa perusteella osallistua myös investointeihin. Tätä ei ole otettu laskelmissa huomioon.

On epäselvää, minkä vuoden tuloksen mukaan alennukset on laskettu. Mikäli vettä myydään tulosprosenttia suuremmalla alennusprosentilla, merkitsee tämä tappiollista myyntiä. Osittain Salico Oy:n hinnanalennusten johdosta vesimaksuja on jouduttu korottamaan. Näin muut kuluttajat osallistuvat Salico Oy:n tuotantokustannusten kattamiseen.

Lausunto ja vastine

Tekninen lautakunta on lausunnossaan katsonut, että valitus on aiheettomana hylättävä.

Lausunnossa on tuotu esille muun ohella seuraavaa:

Kunnan menettelyn laillisuutta selvitettiin ennen neuvotteluja Vesilaitosyhdistykseltä, koska kunta ei halunnut avustaa yritystoimintaa väärin keinoin. Vesilaitosyhdistykseltä saatujen ohjeiden perusteella tehtiin laskelmat, joista saatiin taksat, joiden alle vettä ei voi toimittaa/vastaanottaa. Laskelmat perustuivat tuolloin tiedossa oleviin ja vahvistettuihin kulutuslukemiin vuodelta 2016. Laskelmien kautta saatiin hinnat, joilla katetaan veden toimittamisesta/vastaanottamisesta aiheutuneet kulut. Myöhemmin laskelmat saatiin tehtyä myös vuoden 2017 tiedoilla, joissa vesi- ja viemärlaitoksen tulokseen vaikuttivat paljon vuoden aikana tapahtuneet putkirikot.

Jätevedenpuhdistamo on rakennettu 1980-luvun alussa, ja varaosien saaminen on ollut haastavaa. Jätevedenpuhdistamo on käyttöikänsä päässä, ja uusimistarve johtuu tästä. Yksittäisen jätevedentuottajan ei voida katsoa aiheuttavan uudistamistarvetta.

Vesimaksujen korotustarve on johtunut vesi- ja viemärlaitoksen investoinneista eikä Salico Oy:n saamista alennuksista.

Salico Oy:lle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Korppi on antanut vastineen. Laskemissa on käytetty vuoden 2016 tuloslaskelmaa, vaikka vuoden 2017 tulos olisi ollut jo tuolloin tiedossa. Vuoden 2016 tuotto- tai tulosprosentti on vain 13 %, mutta silti Salico Oy:lle myydään vettä 20 ja 10 %:n alennuksilla. Näin ollen vettä myydään myös vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan tappiolla.

Hallinto-oikeus on 17.5.2019 pyytänyt kuntaa toimittamaan laskelmat, joiden perusteella Salico Oy:n vesimaksut on määriteltävä.

Kunta on pyynnöstä 21.5.2019 toimittanut selvitykset, jotka on 27.5.2019 lähetetty tiedoksi sekä mahdollisen lausuman antamiseksi *Korpille* ja *Salico Oy:lle*.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus ei tutki vaatimusta, jonka mukaan Salico Oy:lle myönnetyt maksujen alennukset tulee periä takaisin.

Hallinto-oikeus kumoaa teknisen lautakunnan päätökset 14.2.2018 § 7 ja 4.4.2018 § 18.

Hallinto-oikeus hylkää valittajan esittämän oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

Takaisinperintää koskeva vaatimus

Siltä osin kuin valittaja on vaatinut Salico Oy:lle myönnettyjen alennusten takaisinperintää kyse on päätöksen täytäntöönpanotoimista, joihin ei voi kuntalain 136 § huomioon ottaen hakea muutosta kunnallisvalituksin.

Pääasia

Sovellettavat säännökset esitöineen

Vesihuoltolain 2 §:n 1 momentin mukaan tätä lakia sovelletaan asutuksen vesihuoltoon sekä, jollei toisin säädetä, asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoon.

Hallituksen esityksessä laeiksi vesihuoltolain sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (HE 218/2013 vp) on edellä mainitun säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa lausuttu seuraavaa:

” Pykälän 1 momenttia selvennettäisiin siinä suhteessa, että elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan edellytettäisiin rinnastuvan asutukseen nimenomaan vesihuollon kannalta. Asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvalla elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnalla tarkoitettaisiin sellaista elinkeino- ja vapaa-ajantoimintaa, jonka tarpeet talousvesi- ja jätevesihuollon suhteen olisivat rinnastettavissa asutuksen tarpeisiin. Muunlainen elinkeino- ja vapaa-ajantoiminta rajautuisi lain soveltamisalan ulkopuolelle. Esimerkiksi asutukseen verrattuna selvästi suurempia määriä talousvettä käyttävien tai laadullisesti tai määrällisesti poikkeavia jätevesiä tuottavien teollisuuslaitosten vesihuoltoon ei sovellettaisi vesihuoltolakia.

Vesihuoltolain soveltamisalan määrittely suhteessa elinkeino- ja vapaa-ajantoimintaan edellyttäisi edelleen tapauskohtaista harkintaa. Harkinnassa keskeinen kriteeri olisi se, olisiko vesihuoltolaitoksen ryhdyttävä elinkeino- tai vapaa-ajantoiminnan vesihuollosta huolehtiakseen erityisiin toimenpiteisiin, jotka eivät muutoin olisi tarpeen. Kehityssuuntana esimerkiksi elintarviketeollisuudessa ja kotieläintaloudessa on ollut siirtyminen suurempiin tuotantoyksiköihin, joiden vesihuollon tarpeet voivat erota asutuksen tarpeista. Suuri osa taajamien elinkeinotoiminnoista sijoittuu kuitenkin asunto- tai kiinteistöosakeyhtiöiden yhteyteen eikä yrityksen vesihuolto itsessään täl-

löin tavallisesti edellytä erityisiin toimenpiteisiin ryhtymistä. Tarve erityisiin toimenpiteisiin riippuisi osaltaan myös vesihuoltolaitoksen koosta ja kapasiteetista.”

Vesihuoltolain 18 §:n 1 momentin mukaan vesihuollon ja huleveden viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Saman pykälän 2 momentin mukaan maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset. Maksun suuruudessa voidaan ottaa huomioon tarve säädellä veden kulutusta, veden erityinen käyttötarkoitus taikka jäteveden poikkeuksellinen laatu tai määrä. Maksujen tulee tarpeen mukaan olla sellaiset, että ne edistävät veden säästäväistä käyttöä ja jäteveden määrän vähentämistä sekä ehkäisevät haitallisten aineiden johtamista viemäriin.

Vesipuitedirektiivi

Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisön vesipolitiikan puitteista antaman direktiivin (2000/60/EY) 9 artiklan 1 kappaleen mukaan jäsenvaltioiden on otettava huomioon vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamisen periaate mukaan lukien ympäristö- ja luonnonvarakustannukset ja silloin on otettava huomioon liitteen III mukainen taloudellinen analyysi ja erityisesti pilaaaja maksaa -periaate.

Saman artiklan 2 kappaleen mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että viimeistään vuonna 2010:

(– –)

- veden käytön eri sektorit, jaoteltuina ainakin teollisuuteen, kotitalouksiin ja maatalouteen, osallistuvat riittävästi vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamiseen, käyttäen perusteena liitteen III mukaista taloudellista analyysiä ja ottaen huomioon pilaaaja maksaa -periaatteen.

Liitteessä III on todettu, että taloudellisen analyysin sisältämän tiedon on oltava riittävää ja riittävän yksityiskohtaista (ottaen huomioon tarpeellisten tietojen keräämiseen liittyvät kustannukset), jotta voidaan:

- a) laatia tarpeelliset laskelmat vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamisen periaatteen huomioon ottamiseksi ottaen 9 artiklan mukaisesti huomioon vedenhankinnan ja tarpeen pitkän ajan ennusteet vesipiirissä sekä tarvittaessa:
  - arviot vesipalveluihin liittyvistä vesimääristä, hinnoista ja kustannuksista, ja
  - arviot tarpeellisista investoinneista sekä niitä koskevat ennusteet;

(– –)

Euroopan unionin valtioneuvoston sääntely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai

tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Artiklan 2 ja 3 kohdassa määrätään sisämarkkinoille soveltuvista tuista.

SEUT 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansallisten tuomioistuinten käsiteltäväksi voidaan saattaa asioita, joissa ne joutuvat tulkitsemaan ja soveltamaan SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuen käsitettä etenkin ratkaistakseen sen, olisiko valtion toimenpiteen, joka on toteutettu noudattamatta 108 artiklan 3 kohdan mukaista ennakkovalvontamenettelyä, osalta pitänyt noudattaa mainittua menettelyä vai ei. Jos ne tulevat siihen tulokseen, että asianomainen toimenpide olisi pitänyt ennalta ilmoittaa komissiolle, niiden on todettava se sääntöjenvastaiseksi. Kansallisilla tuomioistuimilla ei sitä vastoin ole toimivaltaa ratkaista sitä, soveltuuko valtiontuki sisämarkkinoille, sillä tämä osa valvonnasta kuuluu komission yksinomaiseen toimivaltaan (ks. tuomio P, C-6/12, EU:C:2013:525, kohta 38 oikeuskäytäntöviittauksineen sekä tuomio OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, kohta 31 ja 37).

Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikkien SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten on täytyttävä, jotta kyseessä olisi valtiontuki. Näiden edellytysten mukaisesti 1) toimenpiteen on oltava valtion toteuttama ja rahoitettu valtion varoin, 2) siitä on oltava taloudellista etua tuensaajille, 3) edun on oltava valikoiva siltä osin kuin se suosii tiettyjä yrityksiä ja 4) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua siten, että se voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (esimerkiksi asia C-237/04 Enirisorse, EU:C:2006:197, kohdat 38–39; asia C-172/03 Heiser, EU:C:2005:130, kohta 27; asia C-280/00 Altmark Trans, EU:C:2003:415, kohta 75).

Esitetty selvitys

Komission tiedonanto

Komission tiedonannossa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01) on käsitelty kohdassa 7.4 infrastruktuurin toiminnanharjoittajan loppukäyttäjälle myöntämää tukea. Tiedonannossa todetaan tältä osin seuraavaa:

225. Jos infrastruktuurin toiminnanharjoittaja on saanut valtiontukea tai sen varat ovat valtion varoja, se voi myöntää etua infrastruktuurin käyttäjille (jos ne ovat yrityksiä), elleivät käyttöehdot täytä markkinataloustoimijates-tin edellytyksiä, toisin sanoen infrastruktuuri on käyttäjien saatavilla markkinaehdoin.

226. Edellä 4.2 jaksossa esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti kyse ei tällaisissa tapauksissa ole edun myöntämisestä käyttäjille, jos infrastruktuurin käyttömaksut on määritetty kaikki 90–96 kohdassa esitetyt asiaan kuuluvat edellytykset täyttävän tarjouskilpailun avulla.

227. Kuten 4.2 jaksossa todettiin, jos tällaista näyttöä ei ole saatavilla, kysymystä siitä, onko transaktio markkinaehtojen mukainen, voidaan arvioida tarkastelemalla niitä ehtoja, joiden perusteella vastaavat yksityiset toiminnanharjoittajat myöntävät vastaavan infrastruktuurin käyttöluvan vastaavissa tilanteissa (vertailuanalyysi), jos tällainen vertailu on mahdollinen.

228. Jos yhtäkään edellä esitettyä arviointiperustetta ei voida soveltaa, se seikka, että transaktio on markkinaehtojen mukainen, voidaan määrittää yleisesti hyväksytyyn vakiomuotoisen arviointimenetelmän perusteella. Komissio katsoo, että sellaisten avointen infrastruktuurien julkinen rahoitus, joita ei ole tarkoitettu tietyille käyttäjille, täyttää markkinataloustoimijates- tin, kun käyttäjät ennakolta tarkasteltuna parantavat asteittain hankkeen/ toiminnanharjoittajan kannattavuutta. Näin on silloin, kun infrastruktuurin toiminnanharjoittaja tekee yksittäisten käyttäjien kanssa kaupallisia järjestelyjä, joiden ansiosta kaikki kyseisistä järjestelyistä aiheutuvat kustannukset voidaan kattaa, mukaan lukien vankkoihin keskipitkän aikavälin näkymiin perustuva kohtuullinen voittomarginaali. Arvioinnissa olisi otettava huomioon kaikki toiminnanharjoittajalle tietyn käyttäjän toiminnasta aiheutuvat lisätulot ja odotetut lisämenot.

Asian käsittely kunnassa

Tekninen lautakunta on käsitellyt Salico Oy:n anomusta vesimaksujen alen- tamisesta kokouksessaan 19.10.2016 § 29. Päätöspöytäkirjan valmistelu- tekstistä ilmenee, että kunnan talousveden perus- ja käyttömaksu samoin kuin jäteveden puhdistuksesta perittävät maksut ovat olleet ja ovat edelleen halvimman neljänneksen joukossa Suomen kunnissa perittävistä maksuista. Salico Oy saa jo tällä hetkellä alennusta jätevesimaksustaan 12,21 %. Tämä päätös on tehty aikoinaan sillä perusteella, että puutarhakeskukselta tuleva jätevesi on niin laimeaa, ettei se vaadi paljon puhdistamista. Myöhemmin muun muassa Salico Oy:n jätevedet tutkittiin laboratorioissa, ja tutkimuk- sessa todettiin, että jätevedet ovat ravinteikkaampia kuin muu Juvan taaja- man yhdyskuntajätevesi.

Juvan kunnanhallituksen nimeämien edustajien ja Salico Oy:n edustajien välillä 11.1.2018 käydystä neuvottelusta kirjatun muistion mukaan kun- nassa käyttöön otettava, teknisessä lautakunnassa 25.10.2017 päätetty ar- vonlisäveroton taksa on 1,36 €/m³ puhtaasta vedestä ja 1,51 €/m³ jäteve- destä. Salico Oy:n jätevesitaksa on ollut 16 senttiä alempi kuin yleinen taksa. Kunnan esitys on, että yhtiöltä peritään puhtaan veden taksa 20 % alennettuna, jolloin puhtaan veden hinta olisi 1,09 €/m³. Jäteveden taksa olisi alennettu 10 %, jolloin se olisi 1,36 €/m³. Alennuksen perusteena on, että yhtiön osuus kunnan vesilaitoksen volyyymista on yli 10 prosenttia, ja laitos saa siten mittakaavaetua.

Teknisen lautakunnan päätöspöytäkirjan 14.2.2018 § 7 valmisteluosiosta ilmenee edelleen, että kunta ja Salico Oy ovat pitäneet neuvottelun vesimaksujen kohtuullistamisesta 11.1.2018. Kunnan liikkumavaraa hinnoittelussa määrittelee veden toimittamisesta ja puhdistamisesta saatava kate, alle kustannustason olevaa taksaa ei voida määritellä vesihuoltolain, kuntalain eikä EU:n valtioneuvoston päätösten mukaan. Salico Oy:n vuotuinen veden kulutus on yli 10 % koko kunnan veden kulutuksesta vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueella. Tämän vuoksi yhtiön katsotaan olevan veden suurkuluttaja, minkä johdosta vesilaitos saa mittakaavaetua ja yhtiön kanssa voidaan sopia erillinen sopimus puhtaan veden ja jäteveden hinnoittelusta.

Juvan kunnalta saadun tiedon mukaan teknisessä lautakunnassa on valittajan oikaisuvaatimusasian käsittelyn yhteydessä 4.4.2018 § 18 ollut käytettävissä valitukseen liitetty laskelma. Laskelmassa on huomioitu, että Salico Oy:n vedenkulutus on noin 45 000 m³ puhdasta vettä ja noin 38 000 m³ jätevettä. Laskelma on tehty vuoden 2016 ja 2017 tilinpäätöstietojen perusteella, ja siinä on otettu huomioon puhtaan veden ja jäteveden vuotuinen kulutus, Juvan vesi- ja viemärlaitoksen tulokset, tuotot ilmat kuluja sekä maksuilla katettava osuus, jotta päästään ”nollatulokseen”. Laskelmalla on määritetty sekä puhtaalle vedelle että jätevedelle ”kriittinen piste”, jonka alle vettä ei voida luovuttaa. Kriittiset pisteet ovat puhtaan veden osalta vuoden 2016 tilinpäätöstietojen perusteella laskettuna 0,98 euroa ja vuoden 2017 tietojen perusteella 1,07 euroa sekä jäteveden osalta 1,11 euroa ja 1,20 euroa.

Tekninen lautakunta on lausunnossaan hallinto-oikeudelle tuonut esille, että laskelmien avulla varmistettiin, että perittävillä maksuilla katetaan veden toimittamisesta ja vastaanottamisesta aiheutuneet kulut. Laskelmien perusteella alennetut hinnat ovat sellaiset, että asiakkaan laitokselle aiheuttamat kustannukset ja investoinnit tulevat katettua. Niihin on lisäksi laskettu myös osuus kaikille asiakkaille tulevasta yhteisistä kustannuksista.

Oikeudellinen arviointi

Salico Oy:n vedenkulutus vastaa yli 10 % koko kunnan veden kulutuksesta vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueella. Tekninen lautakunta on voinut yhtiön käyttämän veden määrän perusteella katsoa, että yhtiötä ei voida vesihuoltolain 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla rinnastaa vesihuollon kannalta asutukseen, ja että yhtiön vesihuoltoon ei näin ollen sovelleta vesihuoltolakia. Tämä tarkoittaa sitä, että kunta voi sopia yhtiön kanssa erikseen vesimaksuista, ja että valituksenalaisessa asiassa tekninen lautakunta on lähtökohtaisesti voinut päättää maksujen taksasta poikkeavista perusteista. Myös tässä tilanteessa on otettava huomioon vesipolitiikan puitedirektiivistä ilmenevä kustannusten kattamisen periaate, josta on säädetty kansallisesti vesihuoltolain 18 §:ssä. Asiassa on lisäksi valituksen johdosta arvioitavana se, sisältävätkö kunnan Salico Oy:lle myöntämät alennetut vesimaksut SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtioneuvoston tuen. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan myös alueellisen viranomaisen, kuten kunnan viranomaisen, toimenpide voi olla SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtioneuvoston tukea (tuomio Saksa v. komissio, 248/84, EU:C:1987:437, 17 kohta ja tuomio Portugali v. komissio, C-88/03, EU:C:2006:511, 55 kohta). Toimenpiteen luonteen arvioinnissa olennaista on, annetaanko toimenpiteellä

valikoivaa etua sille, joka on toimenpiteen kohteena, ja onko toimenpide omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristämään kilpailua.

Tekninen lautakunta on päättänyt, että hintojen kohtuullistamiseksi järjestettäviin neuvotteluihin pääsevät kaikki sellaiset tahot, joiden vedenkulutus ylittää vähintään 10 % koko laitoksen vedenkulutuksesta. Neuvotteluihin pääsemiseksi asetettu raja on vesilaitoksen ja Juvan kunnan koko huomioon ottaen varsin korkea. Toimenpidettä ei voida muutoinkaan mainitulla perusteella pitää yleisenä, koska päätetyt hinnanalennukset koskevat yksinomaan Salico Oy:tä. Toimenpidettä on siten pidettävä valikoivana.

Arvioitaessa sitä, muodostuuko toimenpiteestä taloudellista etua yhtiölle, on olennaista se, onko kunta osoittanut, että Salico Oy:ltä perittävät maksut kattavat kaikki sen toiminnasta vesi- ja viemärlaitokselle aiheutuvat kustannukset. Kustannusten kattamisen periaate edellyttää, että elinkeinotoiminnalta perittävien vesihuollon maksujen tulee kattaa ne kustannukset, joita palvelujen tuottamisesta vesihuoltolaitokselle aiheutuu. Vesihuollon maksujen tulee pitkällä aikavälillä kattaa myös vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kustannukset. Laskelmissa on tullut ottaa huomioon yhtiön toiminnasta aiheutuvat todelliset lisätulot ja odotetut lisämenot. Maksuissa on tullut ottaa huomioon myös vesihuoltolaitoksen investoinnit ja yleiset kustannukset.

Saadun selvityksen mukaan yhtiön toiminnasta aiheutuu vesilaitokselle niin sanottua mittakaavaetua. Toisaalta saadusta selvityksestä ilmenee, että yhtiön jätevedet ovat muuhun yhdyskuntajäteveeteen nähden ravinteikkaampia. Näin ollen on oletettavaa, että yhtiön jätevesien käsittelystä aiheutuu muita käyttäjiä enemmän kustannuksia. Hallinto-oikeudelle esitetyssä laskelmassa on otettu huomioon yhtiön vuotuinen vedenkulutus ja jäteveden määrä. Laskelmasta ei sen sijaan ilmene se, miten yhtiön toiminnasta aiheutuva mahdollinen mittakaavaetu taikka jäteveden käsittelystä aiheutuvat lisäkustannukset on otettu huomioon. Hallinto-oikeudelle esitetty laskelma on muutoinkin hyvin yleisluonteinen, eikä siitä ilmene tarkemmin esimerkiksi investointikustannusten osuus eikä se, miten ne on otettu yhtiön osuuden laskennassa huomioon. Hallinto-oikeudelle esitetyn selvityksen perusteella ei siten voida varmistua siitä, että päätetyt hinnanalennukset eivät merkitse valikoivaa taloudellista etua yhtiölle.

Salico Oy toimii kilpailluilla elintarvikealan markkinoilla, joilla yritykset harjoittavat toimintaa, jonka puitteissa käydään kauppaa myös jäsenvaltioiden välillä. Näin ollen kunnan toimenpiteellä voi olla vaikutusta myös jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Siten asiassa täyttyvät kaikki SEUT 107 artiklan 1 kohdassa säädetyt valtiontuen kriteerit, mistä syystä ei ole mahdollista poissulkea sitä, että teknisen lautakunnan päätös hinnanalennuksista sisältäisi kiellettyä valtiontukea.

Johtopäätös

Teknisen lautakunnan päätökset on edellä lausutuun perusteisiin lainvastaisina kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen. Saman pykälän 2 momentin mukaan harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Valittaja on vaatinut, että asian käsittelystä hallinto-oikeudessa aiheutuvat kulut tulee määrätä teknisen lautakunnan maksettavaksi. Valittajan valitus on hyväksytty, eikä hänelle tule siten määrättäväksi tuomioistuinmaksulain nojalla oikeudenkäyntimaksua. Näin ollen, ja kun valittaja ei ole esittänyt määrällistä oikeudenkäyntikuluvaatimusta taikka muutakaan selvitystä asian hoitamisesta hänelle mahdollisesti aiheutuneista kuluista, hallinto-oikeus asiassa annettusta ratkaisusta huolimatta hylkää oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (LO 00.33 K).

Päätöksen ovat tehneet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Terhi Vanala ja Elina Ranz.

Esittelevä jäsen

Elina Ranz

Tiina Ruotsalainen
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös	Kyösti Korppi, saantitodistuksen
Oikeudenkäyntimaksu	maksutta
Jäljennös	<u>Juvan kunnanhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä</u> Juvan tekninen lautakunta Salico Oy / toimitusjohtaja Jari Laaksonen, saantitodistuksen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sähköisen asiointipalvelun kautta tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on asiointipalvelusta saadun viestin avaamispäivä. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjat liitteineen voi toimittaa sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- **postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa**
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka, jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen **valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki

Telekopionumero: 029 56 40382

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

LO 00.33 K

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 510 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaisissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaisissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).